

Stulecie urodzin Józefa Paczoskiego

W dniu 12 grudnia 1964 r., w setną rocznicę urodzin Józefa Paczoskiego, prof. dr honoris causa Uniwersytetu Poznańskiego, odbyła się w sali posiedzeń Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk sesja naukowa, zorganizowana przez Polskie Towarzystwo Botaniczne, Oddział Poznański. Brało w niej udział około stu uczestników m.in. z: Instytutu Botaniki PAN, Instytutu Ekologii PAN, Instytutu Zoologii PAN, Instytutu Geografii PAN, Instytutu Historii Kultury Materialnej PAN, Zakładu Ochrony Przyrody PAN, Zakładu Dendrologii i Arboretum Kórnickiego PAN, Muzeum Ziemi, wszystkich uniwersytetów w kraju (UJ, UW, UWrocł., UAM, UMCS, UMK, UŁ), Wyższych Szkół Rolniczych (Wrocław, Szczecin, Olsztyn, Poznań), Akademii Medycznych (Wrocław, Gdańsk, Warszawa, Poznań), Instytutu Badawczego Leśnictwa, Instytutu Ochrony Roślin, Instytutu Przemysłu Zielarskiego, ogrodów botanicznych (Bydgoszcz, Poznań), a z obcokrajowców — dr P. J. Maycock z Mc. Gill University, Montreal, Kanada.

W ramach tej sesji, poświęconej twórczości naukowej światowej sławy uczonego, jednego z największych biologów polskich pierwszej połowy XX wieku, wygłoszono następujące referaty: 1. Życie i działalność naukowa J. Paczoskiego (prof. dr Z. Czubiński), 2. Poglądy J. Paczoskiego na problem ewolucji roślin (doc. dr J. Szwejkowski), 3. Prof. J. Paczosi — pionier fitosocjologii (doc. dr inż. F. Celiński), 4. Zasługi J. Paczoskiego na polu systematyki i geografii roślin (prof. dr Z. Czubiński), 5. Znaczenie prac J. Paczoskiego dla leśnictwa (doc. dr inż. T. Wojterski). Wszystkie referaty nie tylko wszechstronnie naświetliły wkład tego wielkiego uczonego do nauki ojczystej i światowej, ale wykazały, że wiele z idei i teorii naukowych, jest nadal bardzo płodnych i żywotnych, stanowiąc istotny postęp w nowoczesnie pojętej nauce ujmującej zjawiska dynamicznie, jak również ma zastosowanie w zakresie racjonalnego zagospodarowania przyrody. Obecnie w dziedzinie bujnie rozwijającej się fitosocjologii stwierdzamy interesujący fakt, że ostatnio zwróciła się ona ku badaniom biologiczno-ekologicznym, a więc ku działom, w których jej twórca — Józef Paczosi przed niespełną 70 lat widział najbardziej istotne zadania tej nauki.

W podsumowaniu¹ organizator sesji, prof. dr Zygmunt Czubiński podkreślił, że Józef Paczosi swą wszechstronną twórczością naukową i ujęciem dynamicznym wybiegł naprzód w stosunku do czasów, w których żył. Jego niespożyty temperament naukowy i niezwykle dynamizm, twórczy umysł filozoficzny nie cofały się przed rozwiązywaniem podstawowych problemów biologii, jakimi są: poznanie istoty i struktury oraz genezy naturalnych jednostek taksonomiczno-genetycznych, ich życia, reguł rządzących rozmieszczeniem organizmów na ziemi i życiem socjalnym.

Wspomnieniami osobistymi o Józefie Paczoskim podzielili się z obecnymi: prof. dr Karol Zaleski, prof. dr Hanna Czeżottowa, prof. dr Józef Mądalski, prof. dr Z. Czubiński. W przemówieniach końcowych podnoszono konieczność upowszechniania dorobku naukowego Józefa Paczoskiego za granicą i w kraju

m.in. przez opublikowanie referatów wygłoszonych na sesji; przemawiali: prof. dr Henryk Teleżyński, prezes Pol. Tow. Botanicznego, prof. dr Hanna Czechtowa, prof. dr Józef Mądalski, prof. dr Zygmunt Czubiński, dr Marian Kuc, dr P. J. Maycock.

Z okazji uroczystej sesji naukowej w setną rocznicę urodzin Józefa Paczoskiego odsłonięto pamiątkowy głaz w Ogrodzie Botanicznym UAM.

Działalność naukowa Paczoskiego zostanie w przyszłości bardziej szczegółowo omówiona.

Zdzisława Wójcik